

ŠALEŠKI RUDAR

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VELENJE

5. december 1972 - LETO VIII. 19 (171) - Cena 0,30 din - Poština plačana v gotovini

ZAKAJ POPISUJEJO STANOVANJSKE ZGRADBE

Občinska skupščina Velenje je pred leti uvedla prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Ta prispevek je namenjen za urejevanje komunalnih naprav: za gradnjo novih cest, obnovo sedanjih, urejevanje pločnikov, javne razsvetljave, vzdrževanje zelenic itd. Po prejšnjem odloku je bil sistem obračunavanja prispevka za uporabo mestnega zemljišča zapleten, ker so bile komunalne naprave ponekod skoraj povsem urejene, drugje pa jih ni bilo. Razen tega pa industrija ni plačevala enakega prispevka, zato je občinska skupščina predpisala za vso industrijo na območju velenjske občine enak prispevek.

Ze na podlagi prejšnjega odloka so bili dolžni lastniki stanovanjskih hiš prijaviti površino prostorov za katere je

potrebno plačati prispevek za uporabo mestnega zemljišča. Vendar pa vsi lastniki stanovanjskih hiš te obveznosti niso izpolnjevali. Prijavljali niso niti spremembo stanovanjskih površin, ki jo bi morali na podlagi določil občinskega odloka.

Zaradi vsega tega je Skupščina občine Velenje sprejela nov odlok, s pomočjo katerega je bil dejansko poenostavljen postopek za odmero prispevka za uporabo mestnega zemljišča in sicer na ta način, da je bilo celotno območje na katerem se lahko ta prispevek pobira razdeljen na štiri cone (predvsem je prišla do veljave oddaljenost od mestnega središča). Za industrijo pa je bil določen enak prispevek, ne glede na oddaljenost od mestnega središča.

Po določilih novega od-

loka bi morali lastniki stanovanjskih zgradb prijaviti oddelku za gospodarstvo stvarne površine stanovanjskih in poslovnih prostorov. Verjetno pa bi se ta zadeva zavlekla. Zato so se na občini odločili, da posebne komisije popišejo stanovanjske in poslovne prostore. Na ta način bi bila nova odmera prispevka čimprej končana in bi lahko izdali nove odločbe.

V teh dneh so posebne komisije na delu in je prigorov med občani, da so te komisije drugotnega namena, povsem neutemeljen. Namen teh komisij je le v tem, da čimprej popišejo dejanske površine, ker bo le na ta način upravni organ, ki je pristojen za komunalne zadeve, izdal nove odločbe usklajene s sprejetim odlokom o prispevku za uporabo mestnega zemljišča.

Manj reprezentance - nič kilometrine

Na zadnji seji delavskega sveta tovarne Gorenje so znova razpravljali o varčevanju v podjetju in sprejeli ukrepe, da bodo razne stroške ponovno zmanjšali.

Sklenili so, da za novo leto ne bodo poklanjali nobenih daril. Strokovnim službam so naložili,

da preverijo ali so vsi poslovni stroški takšni, ki zagotavljajo solidno in racionalno gospodarjenje. Zadelj tega bodo zmanjšali reprezentanco, zaenkrat pa ne bodo več odobraval manjših oglasov, katerih namen je bil finančna podpora raznim športnim in kul-

turnoprosvetnim organizacijam.

V Gorenju pa bodo odpravili kilometrino za službena potovanja. Pred nedavnim je podjetje kupilo osebna vozila, ki jih člani kolektiva koristijo za službena potovanja. Na ta način so odpravili službena potovanja z lastnimi avtomobili in računajo, da bodo zmanjšali potne stroške.

V velenjskem Gorenju se zavedajo, da bodo s takšnimi ukrepi pripomogli k stabilizaciji gospodarstva. Prav tako pa je njihova odločitev solidarnostna akcija z mnogimi drugimi delovnimi organizacijami, ki so že sprejele podobne ukrepe.

H. J.

Na referendumu je večina glasovala za združitev kmečkega in delavskega zavarovanja

ZDAJ ENOTNO ZAVAROVANJE DELAVCEV IN KMETOV

REFERENDUM USPEL

Na referendumu za združitev skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov in skupnosti zavarovanja delavcev, ki je bil 19. in 20. novembra, se je v velenjski občini večina glasovalcev odločila za združitev.

V nedeljo, 19. novembra, so na volišča odšli kmetje, obrtniki, gostinci ter zavarovanci drugih samostojnih poklicev, zaposleni pri zasebnikih, začasno nezaposleni in upokojeanci. Tega dne je domačije pod obronki Gore Oljke, Smrekovca, Visočkega vrha, Graške gore, Grmade, Lubele, Koželja in Paškega Kozjaka pobelil sneg. Vendar novo zapadli sneg, ki je bil ponekod visok tudi meter, ni preprečil ljudem, da ne bi navsezgodaj odšli na volišča. Kmetje iz Saleške doline so svoje vaši očedili in razobeseli transparente. Po-

nekod so postavili slavoloke, nanje pripeli slovenske tribojnice in volilne pozive. Sami pa so se praznično odeli, kajti ta dan je bil za ne prelomnica.

Razpoloženje solidarnosti in enotnosti pa je zajelo tudi dolino. V Šmartnem ob Paki, Soštanju, Topolšici, Pesju in središču Saleške doline — Velenju, kjer so poleg kmetov glasovali še obrtniki in upokojeanci, so lepo okrašena volišča odprli že ob šestih zjutraj. Volivce so budile rudarska godba iz Velenja in Zarja iz Soštanja.

Iz volišč so poročali, da

se volivci v nekaterih krajih težko prebijajo skozi snežne zamete. Prva poročila o glasovanju pa so bila kljub temu vzpodbudna. Do 8. ure zjutraj je v Velenju glasovalo že 53 odstotkov kmečkih zavarovancev. Tudi na ostalih voliščih, kjer so volili kmetje, je bila udeležba v jutranjih urah odlična. Tako je v Paki glasovalo 12 odstotkov, Šentilju 41 odstotkov, Soštanju 12 odstotkov, Ravnah nad Soštanjem 21 odstotkov, Zavodnjah 10 odstotkov, Belih vodah 12 odstotkov in na Plešivcu 15 odstotkov. Soštanskih upokojeancev je na volišče zjutraj prišlo že kar 45 odstotkov. Izkazali pa so se tudi obrtniki in zavarovanci, ki so zaposleni pri zasebnih delodajalcih, tako da je bila udeležba na vseh 21 voliščih do 8. ure nad 25-odstotna.

Prvi so glasovanje končali kmetje v Šentilju, kjer so se volitev udeležili vsi vpisani volivci in vsi glasovali za združitev.

Prvega dne se je volitev udeležilo 97,19 odstotka volivcev. Devet kmetov je bilo proti združitvi obeh skupnosti, upokojeanci in obrtniki pa so 88,88-odstotno glasovali za.

Rezultati prvega dne glasovanja za izenačitev pravic zdravstvenega varstva kmetov in delavcev so bili

Dalje na 2. strani

NAŠI LIKOVNIKI V NAPOTNIKOVNI GALERIJ

Amaterskim likovnim ustvarjalcem iz Saleške doline je slednjič Napotnikova galerija le odprla vrata. V njenih prostorih razstavljajo v čast dneva republike Anja Maček, Mišo Skornšek, Aristid Zornik, Marjan Vodišek, Ivan Pepelnik, Vlado Valenčak, Arpad Salamon in Milojko in Martin Kumer.

Razstavo je pripravila Zveza kulturnoprosvetnih organizacij Velenje skupaj s klubom likovnih ustvar-

jalcev Saleške doline. Pokroviteljstvo pa je prevzela šoštanjaska elektrarna.

To je že šesti skupinski nastop kluba likovnih ustvarjalcev Saleške doline. Klub že več let uspešno deluje. Letos pa je prejel skupinsko Kajuhovo nagrado, ki je šaleške likovnike vzpodbudila, da bodo organizirali še več tako dobrih likovnih razstav, kot je zdajšnja v Napotnikovi galeriji.

I. N.

TRGOVSKO PODJETJE

nama
LJUBLJANA

DARILNE BONE

za obdaritev otrok, znancev in prijateljev po njihovi lastni izbiri, vam nudi

VELEBLAGOVNICA
NAMA Velenje

Pri večjem nakupu darilnih bonov priznamo skonto

Slovenski knjižničarji v skupščinski dvorani v Velenju

URE PRAVLJIC

Za predšolske otroke (5., 6. in 7. leta starosti) bodo v velenjski knjižnici prirejane ure pravljic. Te bodo vsak torek popoldne od štiri do petih v pionirski sobi. Nanje vabijo vse predšolske otroke, ki radi poslu-

šajo pravljice. Ure pravljic pa lahko obiskujejo vsi otroci, tudi oni, ki še niso člani knjižnice in v njej še sploh niso bili. Ure pravljic naj bi v rani mladosti vzbudile zanimanje in veselje do lepe knjige. Obenem pa naj

V KNJIŽNICI PETKOVI KULTURNI VEČERI

Občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij iz Velenja bo skupaj s kulturno-prosvetnimi društvi in drugimi kulturnimi skupinami od decembra do maja prihodnjega leta obogatila kulturno dejavnost v središču Saleške doline s petkovimi kulturnimi večeri.

Vse prireditve bodo v novi knjižnici, začele pa se bodo ob 19. uri. Kulturni večeri bodo 8. in 15. decembra, 12. in 26. januarja, 2., 9., 16., 23. in 30. marca, 6., 13. in 20. aprila ter 11. maja. Na večerih bodo sodelovali KUD Ivan Cankar z velenjske gimnazije z recitalom o pisatelju Cankarju, srečanje s Koroškimi pesniki in pi-

satelji, z večerom za slovenski kulturni praznik in večerom partizanske poezije s poudarkom na Kajuhove pesmi.

Folkloristi iz Velenja bodo pripravili dva večera, amatersko gledališče in Saleški oktet po enega, komorni ansambel dr. Fencja iz Pesja dva večera in še glasbena šola, kulturno-prosvetno društvo Anton Aškerc in mladinski aktivni po dva večera. Spored je pester in bo lahko vsak obiskovalec na posamezni prireditvi, ki bo trajala okrog 45 minut, doživel prijeten kulturni večer.

S petkovimi večeri želijo nuditi kulturno razvedrilo občanom, obenem pa poka-

bi se otroci razveselili in sprostiti s svojo domišljijo. Prva ura pravljic bo 12. decembra ob 16. uri v pionirski sobi v knjižnici. Tokrat bodo otroci poslušali tri pravljice — Zgodbo o treh pujskih, Ogrlico resnice in Zakaj raste solata. Mamice, pripeljite svoje malčke 12. decembra v knjižnico na uro pravljic.

S. M.

zati dosežke kulturnih delavcev. K takim oblikam kulturnih prireditev pristopajo zadelj tega, ker so prostori galerije v velenjski knjižnici čudoviti in naravnost primerni za take kulturne večere. Petkovi kulturni večeri bodo brez vstopnine, saj jih kulturne skupine letos poklanjajo našim delovnim ljudem. Ne zavržimo njihovega dobronamernega poslanstva in pokažimo svoje spoštovanje do dela, ki ga mnogi ljubitelji vlagajo za dobro nas vseh. Zato se udeležimo v čimvečjem številu teh večerov.

Popolnega sporeda šestnajstih petkovih večerov žal ne moremo objaviti. Zato se sproti pozanimajte kaj bo v teh dneh na sporedu.

S. Zula

Slovenski knjižničarji v Velenju

Od 5. do 7. oktobra je bilo v Velenju strokovno posvetovanje slovenskih knjižničarjev • Zanimalo nas je kakšne smernice so na tem posvetovanju sprejeli slovenski knjižničarji zdaj, ko je mednarodno leto knjige • Za mnenje smo vprašali domačna, direktorja velenjske knjižnice Staneta Žula. Takole je povedal:

— Majhen kolektiv naše knjižnice je bil skupaj z društvom bibliotekarjev Slovenije prireditelj tega srečanja. Veliko dela smo morali opraviti za to pomembno posvetovanje in za številčno udeležbo. Zaradi tega naj v zadovoljstvo delovne skupnosti in mesta Velenja povem, da so bili vsi udeleženci navdušeni nad odlično organizacijo. Knjižničarje iz vseh predelov Slovenije pa tudi goste iz Srbije ter Bosne in Hercegovine, je seveda najbolj prevzela naša nova knjižnica. Navdušeni so bili nad arhitektonsko zasnovano objekta, notranjo ureditvijo in čistočo. Skorajda ne bi mogel podrobno povedati kakšno zadovoljstvo je prevajalo vse udeležence nad tem kar so videli in spoznali. Naša knjižnica je edina stavba, ki je bila po vojni v Sloveniji namensko zgrajena za knjižnične potrebe.

Vsi udeleženci so bili zadovoljni in srečni, da so lahko v naši knjižnici videli razstavo Foitove zbirke črnske umetnosti. Tudi ko so si ogledali muzejsko zbirko v gradu in razstavljenega mastodonta, so bili srečni in zadovoljni.

• Vse to je seveda del neposrednega doživetja vsakega posameznika in vseh skupaj. Namen strokovnega posvetovanja pa je bil širši. Nam lahko še o tem poveste kaj več?

— Slovenski knjižničarji smo se v Velenju namenoma zbrali, da bi spregovorili o organizaciji slovenske knjižničarstva z željo, da bi ta dosegel nivo in oblike dela splošne izobraževalne smeri. Sam sem imel uvodni referat in sem prikazal razvoj gospodarstva, kulture in knjižničarstva v velenjski občini. S podatki sem poskušal prikazati sedanji nivo gospo-

darstva in družbenih dosežkov, da bi udeleženci strokovnega posvetovanja doumeli naš položaj in našo ustvarjalno pripravljenost, torej, da so naši uspehi rezultati krepkega dela in smotrnega gospodarjenja ter načrtovanja. Prav tako sem v referatu nakazal načrt knjižničnega razvoja.

Bruno Hartman iz Maribora je imel referat o mednarodnem letu knjige. Dobro je prikazal in bogato ilustriral stanje in prizadevnost raznih narodov za napredek knjižničarstva. Posebej je razčlenil vse sklepe, ki so jih sprejele mednarodne organizacije za napredek knjižničarstva. Tudi Jugoslavija je član mednarodnih organizacij in podpisnica sklepov ter načrtov.

To nas obvezuje, da na področju knjižničarstva storimo več, smo učinkovitejši in spoštujemo dogovore.

Ravnatelj narodne in univerzitetne knjižnice Jaro Dolar je govoril o socioloških vidikih knjižničarskega dela, ki je zelo pomembno strokovno in znanstveno področje, na žalost pa je pri nas popolnoma neobdelano in celo nenačeto. Gre za vrsto vprašanj medsebojnih odnosov, vplivov in pojavov kadar govorimo o knjigi, bralcu, posredniku in tudi piscu knjige. Gre za čas, starost, vrsto zaposlitve ali poklicne usmerjenosti kadar bralec išče poljudno znanstveno ali leposlovno knjigo. Zato je Jaro Dolar opozoril na vrsto vprašanj, ki bi jih morali poznati, da bi bili sposobnejši v zadostnem obsegu posredovati knjige.

Breda Filo iz Maribora je v svojem referatu obravnavala regionalni knjižnični sistem in tako nadaljevala pred leti začeto razpravo o celotnem slovenskem knjižničnem sistemu. Pročeno je prikazala zakoni-

tosti stanja in odnosov v ožjem knjižničnem sistemu. Zavedamo se, da bo potrebno urediti še mnogo nerešenih stvari predno bomo sposobni organizirati regionalno medknjižnično izposojanje in tako koristiti dokaj bogato strokovno in znanstveno literaturo, ki jo imajo predvsem v večjih središčih. O tem sta imeli koreferat še Sonja Tovornik in Radojka Vrančič iz Ljubljane.

O uporabi mehanizacije v knjižnicah je govoril Ivo Pintarič iz Ljubljane. Tudi na tem področju smo na začetku. Vse seveda zavisi od obsega posamezne knjižnice, načrtovanih nalog, predvsem pa od zmogljivosti, ki so zaenkrat v Sloveniji še dokaj skromne.

Zelo konkretno je v koreferatu Franc Drolc iz Kranja obravnaval dislocirane prostore v splošno izobraževalni knjižnici. Govoril je o stvarnih razmerah v Kranju. Podobna vprašanja pa se pojavljajo predvsem tam, kjer imajo študijske in splošno izobraževalne knjižnice.

• Ali so vaša posvetovanja pogosta?

— Strokovna posvetovanja slovenskih knjižničarjev so vsako leto. Na njih rešujemo širši obseg vprašanj, ki jih razčlenjujemo in iščemo rešitve. Delavci v knjižnicah smo s tako obliko strokovnega sodelovanja zelo zadovoljni in na vsakem posvetu smo sposobnejši opravljati naše delo.

• Koliko udeležencev je bilo na posvetovanju v Velenju?

— Na strokovnem posvetu je sodelovalo 147 knjižničarjev. Delovni čas smo izredno racionalno izkoristili. V tem času pa smo bili v Logarski dolini. Med potjo smo si ogledali cerkev v Gornjem gradu, kjer je prof. Miloš Rybář razložil zgodovinski razvoj kraja in pomen škofijske podružnice za slovensko knjižničarstvo.

VAŠI PRISPEVKI ZA

SO TO RES MLADINSKI FILMI

V soštanjskem kinu predvajajo zadnje čase neverjetno veliko mladinskih filmov. Na teden povprečno kar dva. Na prvi pogled se zdi vse lepo in prav in bi bilo zadelj tega treba celo javno pohvaliti vodstvo te ustanove. Seveda, če ne bi zbudila v oči vsebina teh filmov.

Večina predvajanih filmov so tretjerazredni pustolovski filmi ter kavboj-

ke. Ta zvrst filmske umetnosti pa prav gotovo ni najprimernejša duhovna hrana za osnovnošolsko mladino, ki so ji predvsem mladinski filmi namenjeni. Nehote se zbudi sum, da je vzrok tej vnemi dobičkanostnost. Mladino, oziroma pionirje privabi nizka vstopnina in seveda napis »ZA MLADINO«, ki se šopiri čez ves reklamni lepak.

Ce je moja trditev utemeljena, potem je treba vodstvo te kulturne ustanove javno grajati, kajti

polnjenje blagajne na takšen način, res ne ustreza njenemu kulturnemu poslanstvu. V.G., Soštanj

BILI SMO V MUTI

Sindikalna podružnica tovarne gospodinjske opreme Gorenje Velenje je povabila upokojene sodelavce na izlet v Muto. V imenu vseh udeležencev se zahvaljujem za resnično dobro organiziran izlet, saj smo si lahko ogledali obrate tovarne v Muto in Vuzenici.

Za udeležence pa so pripravili tudi kosilo. Z nami so bili tovariša Hren in Pleterški ter tovarišica Teranova. Vsem skupaj se upokojenci Gorenja, ki smo se udeležili tega izleta, pristrčno zahvaljujemo.

Jože Sušec
Skale 117

NA LOMU BREZ PITNE VODE

Na nedavnem sestanku smo prebivalci iz Loma nad Topolšico razpravljali o pitni vodi. Hiše, ki so raztresene po Lomu, so de-

jansko brez dobre pitne vode, ker ni nobenega izvora studenca. Zato vsi uporabljamo kapnico. Do nedavnega je bila pre-

kuhana kapnica v redu. Zadnje leto pa smo opazili v vodi temen sloj, ki pušča madeže na kuhinjski posodi in se prijemlje na čistilni pesek. Prebivalci menimo, da ta usedlina nastaja zaradi pepela soštanjske termoelektrarne, ki je v ozračju. Zlasti sedaj, ko je začela obratovati nova elektrarna, je te usedline v vodi čedalje več.

Na sestanku smo opozorili na nevarne razmere, saj se bojimo za zdravje.

Zato smo o tem obvestili predsednika občine Nestla Žganka, vodstvo termoelektrarne in občinsko sanitarno inšpekcijo. Zahtevamo, da v naše domove napeljejo vodovod, saj bi s tem 49 družin oziroma 167 občanov najbolj občutilo skrb naše družbe za osnovne življenjske pogoje. Občani Loma pa bomo pri gradnji vodovoda pomagali po svojih močeh.

David Jazbinšek
Topolšica — Lom

CESTO BODO ASFALTIRALI

Odsek ceste od Rečice ob Paki do Podvina posipava jo z drobnim peskom, na pomlad pa jo bodo pripravili za asfaltno prevleko. Če bi asfaltirali še preostali del ceste do Polzele bi

prišlo več izletnikov na Goro Oljko.

Po predračunu bodo dela veljala 400 tisoč dinarjev. Nekaj nad polovico potrebnega denarja so že zbrali, preostalo pa še bodo. Z. K.

Povzetek sklepov in stališč sprejetih na posvetovanju direktorjev gospodarskih organizacij

VSO AKTIVNOST USMERITI V NAPORE ZA BOLJŠE GOSPODARSKO IN DELOVNE DOSEŽKE

V naši občini imamo sestavljen in sprejet družbeni načrt za prihodnje leto. Ta je bil v široki javni razpravi, v zadnjem Skupščinskem Saleškem rudarju pa smo, takšnega kot so ga sprejeli odborniki občinske skupščine, v celoti objavili. Zato so z njim lahko seznanjeni vsi občani.

Postavke družbenega načrta pa bi lahko ostale le mrtve črke napisane na papirju, če jih ne bi spreminili v življenje in se zanje zavzemali vsi, ki živimo in delamo v velenjski občini. Potrebna bo vsestranska angažiranost na najrazličnejših področjih.

Zategadelj je pred nedavnim predsednik občine Nestl Zgank sklical posvetovanje, ki so se ga udeležili direktorji gospodarskih organizacij. Dogovorili so se za stališča, ki naj vzpodbudijo večjo aktivnost vseh delovnih ljudi pri uresničevanju nalog iz občinskega družbenega načrta.

Tudi družbenopolitične organizacije bodo v teh dneh sklicale posvetovanje, ki so se ga udeležili direktorji vseh občinskih družbenopolitičnih organizacij pa je tudi zagotoviti večjo aktivnost in boljše funkcioniranje samoupravnega mehanizma. Naše bralce, posebej še člane samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij ter strokovnjake, seznanjamo s stališči in sklepi, ki so jih sprejeli na posvetu direktorji gospodarskih organizacij. Sklepi so naslednji:

● Da bi zagotovili izpolnjevanje nalog družbenega plana za leto 1973, mora biti celotna družbena aktivnost usmerjena predvsem v napore za doseganje boljših rezultatov gospodarjenja in dela.

Potrebno je, da vsaka delovna organizacija realno oceni svoj položaj in svojo poslovno politiko usmeri v doseganje optimalnih rezultatov. Pri tem je pomembno, da strokovne službe in samoupravni organi v vsaki delovni organizaciji proučijo pokazatelje uspešnosti poslovanja in gospodarjenja — kot so produktivnost, ekonomičnost, rentabilnost — in podvzamejo vse potrebno za izboljšanje poslovnih rezultatov. V vseh delovnih organizacijah je treba povečati napore za doseganje višjega dohodka (dohodek naj bi bil

za okoli 9 milijard starih din višji, kot so ga planirale same gospodarske organizacije). Vso skrb je treba posvečati racionalnejši porabi surovin, materiala in sredstev v proizvodnji in poiskati rezerve, ki se skrivajo v materialnih stroških (porabljena sredstva).

● Vso skrb naj delovne organizacije posvečajo za gotovitvi trajnih obratnih sredstev (z lastnimi sredstvi in dolgoročnimi krediti). To vprašanje je trenutno najbolj kritično pri tovarni usnja Soštanj in podjetju »Oljka« Smartno ob Paki, ki v letošnjem letu poslujeta z izgubo ter pri šolskem centru Velenje in podjetju »Polypex« Soštanj. Te gospodarske organizacije morajo takoj sestaviti sanacijske elaborate in jih predložiti republiškem rezervnemu skladu.

● Ljubljanska banka, podružnica Velenje, je zadolžena, da skupno s službo SDK prouči, v kakšni situa-

ciji se bodo znašle posamezne delovne organizacije v zvezi z novimi predpisi (ki bodo začeli veljati 1. 1. 1973) in predlaga ustrezne ukrepe.

Pri izvajanju kreditne politike v letu 1973 mora banka upoštevati naloge in smernice občinskega družbenega plana za leto 1973.

● Strokovne službe v občinski upravi so zadolžene, da tekoče spremljajo gospodarska gibanja in poslovne rezultate gospodarskih organizacij in po preteku vsakega četrletja o tem obveščajo občinsko skupščino in njene organe.

Da bi strokovne službe v občinski upravi to nalogo lahko izvajale, je nujno potrebno, da ji vse gospodarske organizacije dostavijo črtletne operativne plane, ki morajo bazirati na sprejetem letnem programu.

Zaradi boljše primerljivosti podatkov o izplačanih osebnih dohodkih je

treba za posamezne delovne organizacije prikazovati osebne dohodke za 42-urni delovni teden.

● Več skrbi kot doslej je treba posvečati vprašanju družbene produktivnosti dela.

Strokovne službe občinske uprave so zadolžene, da izdelajo merila za ugotavljanje in spremljanje produktivnosti v negospodarski sferi oziroma družbenih službah. V sedanjih situaciji, ko so napor celotnega gospodarstva usmerjeni v doseganje večje stabilizacije, je nujno potrebno, da se tudi družbene službe vključijo v izvajanje te naloge in svojo potrošnjo prilagodijo realnim možnostim.

● Posebno skrb morajo občinska skupščina in njeni organi posvečati hitrejšemu razvoju trgovine, gostinstva in storitvene obrti — te gospodarske dejavnosti močno zaostajajo za splošno stopnjo gospodarske razvitosti občine. Sklicati je treba sestanek s predstavniki trgovinskih in gostinskih organizacij in se pogovoriti o konkretnih ukrepih za hitrejši napredek teh dejavnosti.

● Več pozornosti je treba posvečati integracijskim procesom in združevanju nekaterih gospodarskih organizacij v občini, ki zaradi svoje razdrobljenosti in nepovezanosti ne zagotavljajo hitrejšega napredka. To velja predvsem za področje komunalne dejavnosti, stanovanjskega gospodarstva, gostinstva ter industrijo gradbenega materiala in gradbene obrti. Pri integracijah in združevanju je treba upoštevati predvsem ekonomske učinke.

● V občini je treba takoj ustanoviti nek skupen organ, ki bo skrbel za izvajanje nalog v stanovanjskem gospodarstvu in za predvideno stanovanjsko graditev po srednjeročnem programu.

● Zdravstveni dom Velenje naj pripravi problematiko o zdravstvenem varstvu in zdravstveni službi s posebnim poudarkom na porabi sredstev zaradi časne nezmožnosti za delo in gibanju odstotka staleža v posameznih delovnih organizacijah. S to problematiko je treba seznaniti vse delovne organizacije na skupnem sestanku.

● K reševanju nakazane problematike je treba pritegniti celoten strokovni kader v občini. V ta namen je treba sklicati posvetovanje z ekonomisti in finančniki (posvetovanje naj bi bilo 5. 12. 1972) in posvetovanje s tehničnim kadrom (posvetovanje naj bi bilo 6. 12. 1972). Za ta posvetovanja je treba pripraviti ustrezne materiale (občinske strokovne službe).

● V izvajanje teh nalog se morajo bolj intenzivno vključiti tudi občinske družbenopolitične organizacije (ZK, SZDL, sindikat, mladina in druge organizacije), ki morajo zagotoviti večjo aktivnost in boljše funkcioniranje samoupravnega mehanizma v občini.

● Osnutek občinskega družbenega plana za leto

1974 mora biti izdelan najkasneje do konca junija 1973. Zaradi tega je potrebno, da delovne organizacije izdelajo in sprejmejo svoje ter predložijo programe občinski skupščini najpozneje en mesec pred rokom, to je do konca maja 1973.

● Gospodarske organizacije morajo pri poslovanju v letu 1973 upoštevati kriterije, ki jih je sprejela občinska skupščina z družbenim planom za leto 1973; neutemeljeno odstopanje od teh kriterijev bo med drugim imelo za posledico, da bo banka taki delovni organizaciji ukinila kredite.

● Republiške gospodarske organe je treba opozoriti na neustreznost sedanjega sistema ugotavljanja in delitve dohodka v elektrogospodarskih organizacijah; elektrogospodarske organizacije poslujejo v letu 1972 na osnovi priznanih normativov stroškov, pri čemer izkazujejo pozitivni finančni rezultat. Izguba, ki nastaja v proizvodnji električne energije (zaradi prenizke cene), pa se izkazuje skupno v okviru elektrogospodarstva Slovenije. Dokler ne bo rešeno vprašanje cene električne energije, bi bilo treba nadomestiti sedanj način pokrivanja izgube z neko drugo obliko (premiranje ali subvencioniranje).

● Takoj je treba pristopiti k izdelavi občinskega urbanističnega programa do leta 1980 in za izdelavo programa ustanoviti komisija za posamezna področja.

Osnova za izdelavo urbanističnega programa so razvojni programi delovnih organizacij do leta 1980, zato je potrebno, da delovne organizacije izdelajo svoje razvojne programe do tega obdobja.

Za izdelavo programa bodo občinske strokovne službe pripravile enotne obrazce in jih posredovale delovnim organizacijam.

VEZI MLADIH

Pionirji in mladinci rogaške osemletke so vrnil obisk učencem šoštanjske šole Biba Röck

Pred letom sta začeli mladinski organizaciji iz Rogaške Slatine in osnovne šole Biba Röck medsebojno sodelovati. Njihov namen je, da se mladi spoznajo, spoznajo zgodovino obeh krajev, kulturo in gospodarstvo.

Lansko leto so učenci osmih razredov iz šoštanjske šole obiskali njihove vrstnike v Rogaški Slatini. Rogačani so jih lepo sprejeli, jim pokazali steklarstvo, steklarško šolo, polnilnico mineralne vode, zdravilišče in druge zanimivosti. Po

Mladi košarkarji iz Rogaške Slatine in Soštanjja po odigrani tekmi. Zmagali so Rogačani z rezultatom 44:31

obilni malici so se mladi iz Rogaške Slatine in Soštanjja pomerili v športu, nato pa so imeli skupno konferenco. Tu so se pogovarjali o težavah, uspehih in hotelih. Rogačane je predvsem zanimal krožek OZN, ki uspešno dela na osnovni šoli Biba Röck. Povedali so, da pri njihovi občinski konferenci klubov OZN niso našli podpore in kluba nimajo. Soštanjčani so jih povežali z velenjsko občinsko konferenco klubov OZN, ki jim je rada priskočila na pomoč. Takrat so se v Rogaški Slatini tudi domenili, da bodo Soštanjčanom vrnil obisk.

In res. Po letu dni so se spet srečali. Tokrat v Soštanjju. Mladinci osnovne šole Biba Röck so radostni sprejeli svoje stare prijatelje, jim razkazali mesto ter jih seznanili z njegovo bogato zgodovino. Popeljali so jih tudi v usnjarno in termoelektrarno.

Popoldne pa so sledila športna srečanja. Pomerili so se v košarki. Pri fantih so zmagali gostje z rezultatom 44:31, pri deklicah pa domačinke z rezultatom 11:10. Po končanem tekmovanju so Rogačani poklonili pokale, ki bodo šoštanjske mladince spominjali na to srečanje.

Težko se je bilo posloviti od novih prijateljev. Mladi so si toпло stisnili roke, prepričani, da obisk ne bo zadnji in se bodo drugo leto spet videli v Rogaški Slatini.

I. N.

UPOKOJENCI GORENJA SO OBISKALI MUTO

Sindikalna organizacija tovarne Gorenje je za svoje upokoјence pripravila enodnevni izlet v Muto. Izleta se je udeležilo 30 upokoјencev in njihovih zakonskih tovarišev.

Med potjo so si ogledali letališče v Turški vasi in razstavo revolucije v Slovenj gradcu. Zatem pa so si ogledali prenovljene obrate strojne kladivarne in livarne sive litine v Vuzenici.

Za upokoјence so pripravili kosilo, nato pa so se v poznih popoldanskih urah vrnili iz Gornje Dravske doline v Velenje, Smartno ob Paki in druge kraje.

H. J.

Tovarna usnja Šoštanj ponovno razpisuje JAVNI NATEČAJ

za prodajo 5-sedežnega osebnege avtomobila »Austin« 1100, letnik 1967, temno rdeče barve, ki bo v torek, dne 12. decembra 1972 v sobi splošnega sektorja podjetja, in sicer:

— ob 10. uri za organizacije družbenega sektorja in civilno pravne osebe, in če ta natečaj ne bi uspel,

— ob 10.30 za privatnike.

Izključna cena za prodajo osebnege avtomobila je 10.000 dinarjev, z doplačilom 20% prometnega davka, ki ga doplača kupec.

Pravico sodelovanja na natečaju imajo samo zainteresenti, ki bodo do 8. ure dne 12. decembra vplačali pri blagajni podjetja kavcijo v znesku 10% izključne cene.

Interesenti si lahko ogledajo avto vsak dan v dopoldanskem času s tem, da se predhodno oglasijo v splošnem sektorju podjetja.

ŠOLO POIMENOVALI PO BRATIH LETONJE

Letošnja osrednja občinska proslava ob dnevu republike je bila v novi telovadnici osnovne šole v Smartnem ob Paki • Svečanost so povezali z otvoritvijo novega prizidka osnovne šole in telovadnice.

Ravnatelj Franjo Karažinec

Proslave so se poleg številnih domačinov udeležili Tone Bole, predsednik gospodarskega zbora republiške skupščine, sestri prvoborcev bratov Letonje, Nestl Žgank predsednik občine, Franjo Korun politični sekretar komiteja občinske konference ZK, Jože Veber predsednik sklada za negospodarske investicije in drugi.

V pozdravnem nagovoru je predsednik krajevnih skupnosti Smartno ob Paki Stane Prašnikar med drugim povedal, da je spodbuda odgovornih ljudi v občini, da bi uvedli samopriskpevek za gradnjo negospodarskih objektov naletela povsod na ugodna tla. Prvi rezultati odpovedi naših delovnih ljudi so že vidni. Novi šolski prostori in nova telovadnica v Smartnem ob Paki bodo dajali našim otrokom večje možnosti za šolanje.

Slavnostni govor na proslavi v Smartnem ob Paki je imel član komiteja občinske konference ZK Stefan Dolejši. Ko je govoril o zgodovinskih dogodkih leta 1943 in o sklepih AVNOJ v mestecu Jajcu, je dejal, da je duh teh sklepov nenehno prisoten na poti našega razvoja. Med drugim je povedal: »Nekateri zadnji dogodki so dokazali, da že dolgo ni bilo tako pristne povezanosti med politikom komunistov in delavci, kmeti, inteligenco

in mladino, kot je danes. To nas obvezuje, da usmerjamo Zvezo komunistov tako, da bo neprestano imela pred očmi delovnega človeka, njegovo popolno uveljavitev v družbi in neprestano večanje njegovega blagostanja. Zveza komunistov se vedno znova obrača k delovnim ljudem ter sproti preverja pravilnost zastavljenih poti razvoja. Našo prihodnost pa vidimo v doseganju boljših delovnih dosežkov, in v prizadevanjih, da bi kar največ ustvarili. Produktivnost rudarja, kovinarja, usnarja, šolnika in uslužbenca mora stalno rasti. Boljši delovni rezultati nam dajejo večjo svobodo, sodelovanje vseh pri delitvi tistega, kar ustvarimo pa preprečuje socialne razlike.»

Člani domačega prosvetnega društva so izvajali re-

dobili ustrezne delovne pogoje brez katerih si ne moremo zamisliti uspešne in sodobne vzgoje ter izobraževanja. Ena najvažnejših nalog naše socialistične samoupravne družbe je socialistična vzgoja in marksistično izobraževanje naših otrok. Vzgojiti moramo vsestransko razvitega človeka, ki bo sposoben ustvarjati in odločati v naši samoupravni družbi, ter kritično sodelovati v razvoju samoupravnih in humanih odnosov.»

Šolski prostori so zdaj obsežnejši. Na novo zgrajenih je pet kabinetnih učilnic s potrebnimi prostori za učila, delavnica za tehnični pouk, kuhinja z jedilnico, telovadnica, prostori za predšolsko varstvo otrok ter stanovanje za hišnika. Stroški izgradnje in opreme so veljali nekaj nad 4 milijone dinarjev. Tako imajo zdaj v Smartnem ob Paki urejeno predšolsko varstvo otrok, osnovnošolsko izobraževanje, glasbeno šolo in telesnovzgojno dejavnost. To je za kraj

Na proslavi je govoril STEFAN DOLEJŠI, član komiteja občinske konference ZKS

ital, v katerem so sodelovali recitatorji, pevke in pevec ter ansambel Srnica. Dirigenta sta bila Erik Carli in Franc Klančnik. Besedilo je pripravila Bogdana Kotnik, režijo pa Karla Podvratnik.

Ravnatelj osnovne šole Franjo Karažinec je na proslavi povedal: »Mladi rod v Smartnem ob Paki se bo vzgajal v novih razmerah, ki jih je omogočil naš samoupravni socialistični dogovor. Z novo šolo smo

velika pridobitev, ki jo prebivalci cenijo.

Gradnjo prizidka in nove telovadnice je izvršilo gradbeno podjetje Gradbenik iz Ljubnega pod vodstvom Ivana Kosa, Avgusta Jagriča in Jožeta Podbrežnika. Projektant pa je bil Pavle Sifer, dipl. inž.

Osnovno šolo v Smartnem ob Paki so preimenovali po bratih prvoborcih Jožetu in Vladu Letonje in se sedaj imenuje osnovna šola bratov Letonje.

Gostje na proslavi

Navzoče je pozdravil predsednik krajevnih skupnosti STANE PRAŠNIKAR

MESO JE TREBA MLETI VPRIČO KUPCA

Občinski sanitarni, veterinarski in tržni inšpektorji se že precej časa srečujejo s kršitvami določil o mletju svežega mesa pred kupcem. Ko so v mesnicah nadzirali, so ugotovili nepravilnosti pri prodaji mletega mesa. Mesarji večkrat zmeljejo slabo kakovostno meso in

ga potem mletega prodajajo. Tako meso je oporečno v higiensko bakteriološkem smislu pa tudi kakovost ne odgovarja prodajni ceni.

Inšpektorji tak način prodaje mletega mesa preganjajo. Ker pa sami stalno ne morejo nadzorovati prodaje, opozarjajo potrošnike, da mo-

ra mesar zmelje meso vpricho kupca, razen če se to meso prodaja pakirano. Tako je zapisano v 25. členu pravilnika o kakovosti mesnih izdelkov.

Inšpekcijske službe zadaj tega prosijo potrošnike, da prijavijo vse nepravilnosti, ki jih v mesnicah opazijo v zvezi s prodajo mletega mesa. Inšpektorji pa bodo proti mesarjem, ki delajo drugače kot je v pravilniku določeno, ustrezno ukrepali.

Saleška folklorna skupina

V telovadnici se je zbralo veliko število domačinov

Kadrovska komisija pri svetu delovne skupnosti uprave

SKUPŠČINE OBČINE VELENJE

razpisuje

prosto delovno mesto

REFERENTA ZA CIVILNI SEKTOR
NA ODDELKU ZA NARODNO OBRAMBO

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

— višja strokovna izobrazba pravne, upravne ali ekonomske smeri in šola za rezervne oficirje ter 2 leti delovnih izkušenj.

Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Kandidati naj pošljejo pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa.

NAŠ INTERVJU — NAŠ INTERVJU — NAŠ INTERVJU — NAŠ INTERVJU — NAŠ

Napori zdravstvene službe za uspešnejše zdravljenje

Objavljamo razgovor, ki ga je imel glavni in odgovorni urednik Saleškega rudarja z direktorjem Savinjsko šaleškega zdravstvenega doma prim. dr. Alojzjem Fijavžem. Pogovarjala sta se o zdravju in boleznih ljudi iz velenjske in mozirske občine, o nadaljnjih nalogah zdravstvene službe in njenem razvoju v naslednjih letih.

• **Najprej vas bi prosil, če poveste nekaj več o zdravstvenem stanju ljudi v velenjski in mozirski občini? Za katerimi boleznimi ljudje največkrat oboli-jo?**

— Če zdravstveno stanje našega prebivalstva primerjamo z zdravjem ljudi v drugih občinah Slovenije, potem lahko povem, da je to zadovoljivo. Tudi pri nas so pogoste bolezni srca in ožilja, za katerimi umirajo predvsem starejši ljudje. Za temi sledijo bolezni dihal in rakasta obolenja. Zaradi boljše in hitrejše diagnostike zdaj odkrijemo več rakastih bolnikov. To pa pomeni, da pravočasno odkrita žarišča raka laže uspešno zdravimo in operiramo. Se vedno prepozno odkrijemo raka na želodcu in operativna terapija več ne pomaga. Temu bomo v naslednjih letih posvetili vso pozornost.

Nalezljive bolezni v naši in mozirski občini ne predstavljajo večjega problema. So še standardne otroške bolezni, občasno serozni meningitis, ki je sicer značilen za naše območje. Medtem, ko drugih nalezljivih bolezni, včasih zelo pogostih, tifusa, paratifusa, difterije in oslovskega kašlja, zadnja leta skorajda ni več.

• **Preidiva na izostanke z dela. Morda najprej, kako je z neugodami izven dela?**

— Relativno velik problem predstavljajo zlasti v zadnjem času nezgode izven dela. Te bremenijo zdravstveno službo, so vzrok kasnejši invalidnosti in imajo precejšen vpliv na izostanke z dela. Naj navedem primere. V rudniku je znašal prejšnji mesec bolniški stalež 8 odstotkov, od tega je odpadlo 0,8 odstotka na nezgode izven dela in le 0,3 odstotka na delovne nezgode. V tovarni Gorenje je ta razpon še mnogo večji. Izredno malo je v tej tovarni delovnih nezgod, na eno je kar 7 nezgod izven dela. Naj povem, da zdravnik na te nezgode nimamo direktnega vpliva, enako tudi ne gospodarske organizacije. Morda bi se dalo kaj narediti z večjo prosvetljenostjo ljudi. Tu mislim predvsem na prometno vzgojo. Kajti ljudje se največkrat poškodujejo pri prometnih nesrečah na poti v službo in domov. Večkrat botruje tudi alkohol. Morda bi kazalo zaostri izdajo vozniških dovoljenj. Opazimo, da nekateri ljudje kaj lahko dobijo zdravniško spričevalo s sposobnostjo za šoferja, čeprav to vedno ne drži. Zdravniku je težko ugotoviti sposob-

nost, kajti ljudje prihajajo od daleč na pregled v ambulante za šoferje. Zato zdravnik, ki pregleduje kandidate, ne more pri pregledu ugotoviti napak. Tega bi se lahko rešili, če bi kandidat za šoferja prinesel s seboj na pregled tudi mnenje domačega zdravnika.

• **Kako je nasploh z bolniškim staležem?**

— V obeh občinah je bolniški stalež poprečno nizek, saj se ta suče izpod 4 odstotka. To je zelo ugodno poprečje. Vendar pa imajo nekatere gospodarske organizacije večje probleme. V velenjskem rudniku poprečno izostane z dela okoli 6 odstotkov zaposlenih. Čeprav sodelujemo z rudnikom, bi lahko stalež ob večjem sodelovanju še zmanjšali. V tovarni Gorenje so izostanki z dela še nižji, izpod 4 odstotka. Nekoliko slabše je v šoštanj-ki usnjarni, kjer znaša izostanek z dela 10 odstotkov. To je visok odstotek, vendar ne smemo pozabiti, da so v usnjarni delovna mesta, ki spadajo med najtežja v naši občini in imajo prav gotovo svoj vpliv na tolikšne izostanke z dela.

Menim, da se bo vprašanje bolniškega staleža še

nekoliko izboljšalo, ko bomo imeli večje število zdravnikov in ostalega zdravstvenega osebja. Ko bomo imeli sodobno razvit dispanzer za medicino dela in ko se bodo pri sprejemanju v službo še bolj angažirali psihologi ter bodo nekoliko drugačni kriteriji za sprejem na delo, bo bolniški stalež še manjši.

• **Ali potemtakem manjka zdravnikov?**

— Letos smo na območju občine Velenje imeli velike kadrovske probleme, ker je bilo premalo zdravnikov in drugih medicinskih delavcev. Do tega je prišlo zaradi tega, ker so bili zdravniki na specializaciji. Od enajstih zdravnikov, ki delajo na območju mesta Velenja, so bili odsotni kar štirje. Res je, da so del časa delali v ustanovi, vendar niso bili popolnoma angažirani. Pozabiti pa ne smemo, da smo zlasti v poletnih mesecih imeli relativno visok bolniški stalež, saj je v ordinacijo k zdravniku prišlo od 80 do 100 pacientov. Ta jih seveda ne more v redu pregledati, jih pogosteje naroča, zdravljenje se zaradi tega podaljšuje, vse skupaj pa vpliva na bolniški stalež.

• **Bodo drugo leto še vedno težave s pomanjkanjem zdravnikov?**

— Kadrovske razmere se že sedaj bistveno izboljšujejo. V Velenju bosta dva zdravnika več, tako da bomo imeli skupaj trinajst zdravnikov. V Šoštanjju so štirje zdravniki, prihodnje leto pa predvidevamo še enega, ki bo delal pretežno v Šmartnem ob Paki. Ta bi bil v Šoštanjju toliko časa, dokler v Šmartnem ob Paki zanj ne bomo dobili stanovanja. Do takrat pa bo iz Šoštanjja hodil tja. Od novega leta dalje bo v Šmartnem ob Paki odprta ordinacija tudi ob sobotah.

Na mozirskem območju imamo pet zdravnikov. Glavno težavo predstavlja območje Ljubnega, kjer je samo en zdravnik. Drugo leto bomo tam nastavili še enega in bo skupaj v mozirski občini šest zdravnikov.

• **Kaj pa zobozdravstvo?**

— Letos smo v Velenju odprli posebno ambulanto za zdravljenje prirojjenih napak zobovja in tudi zaposlili novo zobozdravnico. V Velenju je 6 zobozdravnikov, v Šoštanjju so trije in prav tako trije v Gornji Savinjski dolini. Kljub temu pa bomo zobozdravstveno službo razširili, predvsem v Velenju, kjer so največje potrebe. Drugo leto bodo tu še štirje novi zdravniki.

• **Ko človek stopi v velenjski zdravstveni dom, so čakalnice vedno nabito polne. Je to vzrok, da ste začeli graditi novo poslopje?**

— Nekaj let nazaj so bili utesnjeni prostori velika ovira pri našem delu v Ve-

lenju, kakor tudi v Šoštanjju in Savinjski dolini. Naše ordinacije so vsak dan odprte od sedmih zjutraj do osmih zvečer. Čakalnice in prostori ne ustrezajo več. Zaradi pomanjkanja prostorov ne moremo zaposliti niti enega zdravnika.

Velenjski zdravstveni dom je bil zgrajen pred petnajstimi leti. Za tisti čas je zadoščal, bil je sodobno opremljen in funkcionalen. Industrija pa je naredila velik razmah in v Velenju ter okolici prebiva blizu 14000 ljudi, ki iščejo zdravstveno zaščito v naši ustanovi. Zaradi tega smo pred tremi leti začeli razmišljati o razširitvi zdravstvenega doma. Lani so bili izdelani načrti, letos pa je Vegrad začel z gradnjo. Dom bo gotov do 1. avgusta prihodnjega leta. V pritličju bo sodobna fizioterapija in reševalna postaja. V prvem nadstropju bomo imeli 8 lepo urejenih ambulant, tako da bo dnevno lahko delalo v dveh izmenah 16 zdravnikov. V drugem nadstropju bodo prostori dispanzerja za medicino dela in zobne ambulante. V tretjem nadstropju dobi prostore skupnost delavskega zavarovanja za svoje pisarne. Tu bo tudi velika sejna soba in nekaj pisarn za lekarno.

Naj povem, da namerava naša ustanova poleg splošne službe razširiti tudi specialistično zdravstveno dejavnost. Popolnoma samostojno bomo razvijali specialistično, v smislu organizirane poliklinike, ki bo lahko nudila največjo možno pomoč našim zavarovancem. V Velenju imamo dejansko že vse specialistične ambulante razen kirurške. Imamo tudi sodoben rentgen, zelo dobro organiziran laboratorij, dobili bomo še rentgenologa in morebiti še nekatere druge specialiste.

• **Zdravstvena postaja v Šoštanjju prav gotovo ne odgovarja več potrebam ondotnih prebivalcev. Ali načrtujete v bližnji bodočnosti kakšne izboljšave?**

— Res je, v Šoštanjju so prostori sedanje zdravstvene postaje neprimerni. Zato se zavzemamo, da bi dobili nove. Ali bodo to prostori v novi zgradbi ali tam, kjer je bila nekdanja občina, še ni določeno. To je stvar dogovora. Vendar pa stremimo, da bi tudi Šoštanj čimprej dobil sodobno in lepo opremljeno zdravstveno postajo. Če se

bodo naši načrti uresničili, bi to bilo že do konca leta 1973.

• **Kakšne pa so razmere na območju občine Mozirje?**

— Zaradi prostorov tu nimamo večjih težav. V Mozirju, Nazarju, Ljubnem in Gornjem gradu so lepe zdravstvene postaje. Problematične so le Luče, ker je sedaj ambulanta v zasebni hiši iz katere se moramo izseliti. Najbrž bomo zgradili manjšo stavbo skupaj z drugimi zainteresiranimi. Računamo, da bo sklad zdravstvenega zavarovanja Celje pokazal razumevanje in sodeloval pri financiranju.

• **V družbenem načrtu občine Velenje za leto 1973 so zapisane nove naloge tudi za zdravstvo. Če prav razumem, se od zdravstva pričakuje, da bo še izboljšalo kvaliteto svojega dela. Kaj lahko poveste o tem?**

— Kot v velenjski tako tudi v mozirski občini upravičeno zahtevamo, da bi zdravstvo napredovalo. Menim, da moramo od naših zdravstvenih delavcev zahtevati več znanja in čimveč strokovne usposobljenosti, da bodo lahko zavarovanim osebam in občanom, ki pri nas iščejo pomoči, nudili čimboljšo, hitro in dobro pomoč. Nekateri pogoji za naše boljše delo so že doseženi, druge pa sedaj ustvarjamo. Za drugo leto načrtujemo, da bomo za zdravstvene domove v obeh občinah kupili razne pripomočke. Zlasti na perifernih območjih, v Gornjem gradu, Ljubnem Nazarjih želimo dati splošnemu zdravniku čimveč opreme (rentgen, manjše EKG aparate za diagnostiko) tako, da bo ta imel v rokah orožje, seveda če bo imel tudi znanje, in bo lahko zavarovancem kar najbolj pomagal.

Za razvoj zdravstvene službe in zdravstvene zaščite v obeh občinah je zdaj zelo ugodno stanje. Zato je naloga zdravstvenih delavcev, da se z vso požrtvovalnostjo še bolj angažiramo. Stremeti moramo k temu, da bi podaljševali življenjsko dobo ljudi, odkrivali bolezni in okrepili zobozdravstveno zaščito, zlasti pri predšolski in šolski mladini. Seveda ne bomo prezrli tudi ostalih služb. Menim, da bomo imeli drugo leto še boljše pogoje pri našem delu.

Likovna razstava v šolskem centru

V avli šolskega centra so pred dnevom republike odprli likovno razstavo del Anje Maček in Milojka Kumra. Razstavo je pripravila šolska organizacija Zveze mladine, kot eno izmed novih oblik njene dejavnosti. Namen razstave je tudi v tem, da bi spodbudili med mladimi smisel za likovno upodabljanje.

Anja Maček razstavlja olja in v tempera tehniki. Avtorica je v bistvu lirika in slika iz notranje nuje. Tuje pa ji tudi niso moderne smeri.

Slikar in kipar Milojko Kumer je zavoljo razumljivega ustvarjanja priljubljen. Slika v olju, kipi pa so iz lesa.

Na fotografiji sta avtorja na otvoritveni svečanosti — prvi desno je Milojko Kumer, zraven njega pa prof. Anja Maček.

Splošno gradbeno podjetje VEGRAD Velenje

RAZPISUJE
PRSTO DELOVNO MESTO

• **TAJNICE ZA SEKTOR BEOGRAD**

Pogoji:

upravno-administrativna šola, obvezno obvladanje strojepisa in stenografije ter slovenščine in srbohrvaščine v govoru in pisavi. Zaželeno praksa v knjigovodstvu.

Osební dohodek zelo ugoden po pravilniku. Stanovanje (garsoniera) zagotovljeno. Pred odhodom na sektor bo opravljena praksa na upravi v Velenju.

Prošnje z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazila o strokovnosti, sprejme SGP »Vegrad« Velenje, odbor za kadrovske in splošne zadeve, 15 dni po izidu razpisa.

KOMUNALNO OBRTNI CENTER VELENJE

razširja svojo dejavnost in razglašča

delovna mesta:

1. Vodja delovne enote Komunala
2. Vodja komunalne operative
3. Vodja gradbene operative
4. Več gradbenih delovodij
5. Vodja tehnične priprave dela
6. Vodja komerciale
7. Vodja investicij

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

Pod 1. inženir gradbene, komunalne ali geodetske smeri z najmanj 3-letno prakso v operativi, ali gradbeni tehnik s 5-letno prakso v operativi. Kandidat mora imeti organizacijske sposobnosti, sposobnost vodenja in samostojnega odločanja.

Pod 2. višja ali srednja izobrazba gradbene, rudarske ali podobne smeri z nekaj prakso in smislom za komunalno dejavnost.

Pod 3. višja ali srednja izobrazba gradbene smeri z večletno prakso v operativi — nizke gradnje.

Pod 4. delovodska šola in praksa v operativi — nizke gradnje.

Pod 5. višja ali srednja izobrazba gradbene ali komunalne smeri s prakso v pripravi dela.

Pod 6. višja ali srednja izobrazba ekonomske smeri z večletno prakso v komercialni.

Pod 7. visoka ali višja izobrazba z večletno prakso v pripravah in vodenju investicijske izgradnje.

Podrobne podatke o posameznem prostem delovnem mestu dobijo kandidati v tajništvu podjetja v Velenju, Koroška cesta 46.

Podjetje v ustanavljanju

TOPLOVOD VELENJE

razpisuje
prosta delovna mesta

ADMINISTRATOR — BLAGAJNIK

s končano srednjo ekonomsko šolo

VEČ KVALIFICIRANIH KLJUČAVNIČARJEV

z znanjem avtogenega varenja

Razpis velja do zasedbe delovnih mest. Osebni dohodki po pravilniku podjetja. Stanovanj ni.

TRGOVSKO IN PROIZVODNO PODJETJE

prodaja na

JAVNI DRAŽBI

dne 9. decembra 1972 ob 9. uri v strojnem parku Družmirje — Soštanj naslednja osnovna sredstva:

- traktor FE 65
- dve krožni brani — kombinirani
- gradnik traktorski
- molzno napravo
- trgovsko opremo in podobno

POSEBNA OSNOVNA ŠOLA - DRUGI DOM DUŠEVNO MANJ RAZVITIH OTROK

V Velenju imamo posebno osnovno šolo, ki je bila ustanovljena 1958. leta. Letos hodi v to šolo 137 učencev. Do leta 1966 smo bili pod tujo streho, in sicer je bil pouk v obeh osnovnih šolah. Tega leta smo dobili lastne prostore v nekdanji Kurnikovi vili. Stavba je stara, prostori pa tesni, kar ne učinkuje dobro niti na učence in tudi na učitelje ne. In ravno ta šola nudi drugi dom vsem duševno manj razvitim otrokom iz Saleške doline. K nam prihajajo otroci z Lopatnika, Plešivca, Cirkove, Lokoviških hribov, Topolšice, Zavodenj, Gaberk, Vinske gore, Kavč, Podkraja ter Soštanj in Velenja. Bližnji hodijo peš, oddaljenejši pa se vozijo z avtobusi ali svojimi kolesi.

Radi prihajajo v svoj drugi dom, kajti s posebnim načinom dela vodimo učence do uspehov, ki so jih zelo veselili. Vsakdo lahko zelo vesel. Vsakdo lahko bolj ali manj prepozna duševno prizadetega otroka. Srečujemo jih na cesti, ko včasih že po svoji zuna-

V DELAVSKEM KLUBU

je vsako soboto

PLES

Igra nasambel »Potepuhi«

Vabljeni!

Tudi vzgojitelji ortopeda gogi ali defektologi, ki delamo s takimi otroki, želimo in pričakujemo, da bi danes mogli biti vsi ljudje toliko razgledani in srčno kultivirani, da bi videli v duševno manj razvitem otroku člana naše družbe, ki mu moramo pomagati in ga upoštevati, ne pa podcenjevati ali zasramovati.

Obenem bi morali tudi pravilno vrednotiti delo defektologa. Kakor je vsako delo ustvarjalno ima defektologovo delo to posebnost, da oblikuje mladega človeka, ki je duševno prizadet in daje strokovne nasvete staršem teh otrok.

Defektologi smo si strokovnost pridobili z dokaj zahtevnim študijem. Po uspešno končani osnovni šoli smo morali pred leti končati učiteljske, zatem pa nadaljevati študij na pedagoški akademiji. Poleg pedagoškega znanja smo si pridobili tudi znanje iz posebnega in medicinskega področja. Naša študijska pot pa se ne konča z diplomom. Praksa prinaša nove probleme, ki jih defektolog rešuje le z intenzivnim strokovnim poglobljanjem in individualnim študijem nove strokovne literature. Staro načelo pravi: »Kdor hoče druge vzgajati, mora biti sam vzgojen!« Za defektologa je to premalo. Poleg vzgojenosti mora imeti takšen vpliv na duševno prizadetega otroka, da se mu ta podredi, mu sledi in ga notranje ter zunanje priznava za svojega vzgojitelja.

Naše delo temelji na spoštovanju, ljubezni in zaupanju. Posebnošolski otroci rabijo vzgojitelja, ki je razgledan na vseh področjih, iznajdljiv, dosleden in pravičen, odkrit in ne preloži dane besede. Zato se trudimo, da bi bili kar najbolj popolni vzgojitelji, kajti veselili smo zaupanja naše družbe. S socialistično človečnostjo prežeti usposabljam, zdravimo in skrbimo za duševno prizadete otroke. Potrebno je, da nam starši zaupate in sledite našim nasvetom in predlogom. Našim upravičenim težnjam pa bi morali z razumevanjem prislusniti tudi občinski dejavniki in delovne organizacije. Čim več razumevanja in pomoči bomo deležni, tem več duševno prizadetih otrok bo mogoče pripraviti za življenje in tem izrazitejši bo vpliv socialističnega humanizma na oblikovanje odnosov med našimi ljudmi.

■ KAJ JE DUSEVNA NERAZVITOST?

Duševna nerazvitost ali s tujim imenom oligofrenija je trajna okvara ali defekt možganov. Najbolj prizadet je razum pa tudi čustvovanje in volja sta običajno motena, tako da duševnosti teh otrok ne moremo primerjati z duševnostjo

drugih povprečno duševno razvitih oseb.

Razlikujemo tri stopnje duševne nerazvitosti:

— v prvo in najlažjo spadajo debilni ali laže duševno nerazviti (obiskujejo posebno šolo);

— v drugo ali srednjo prištevamo imbecile ali srednje duševno nerazvite (dom za imbecile je v Crni na Koroškem);

— v najtežjo skupino spadajo idioti (dom za najtežje duševno nerazvite je v Dornavi pri Ptujju).

Posledice duševne nerazvitosti lahko zmanjšamo, če pričnemo čimbolj rano uriti in uravnavati vsa otrokova nagnjenja in sposobnosti, vendar jih popolnoma odpraviti ne moremo.

Duševno nerazvitim so na videz podobni duševno zaostali, ki od ranega otroštva niso imeli dovolj nege in vzgoje. Duševno zaostali niso defektni in če dobijo pravočasno potrebno nego in posebno šolanje, dohitijo polagoma svoje duševno povprečno razvite vrstnike. Razliko med duševno nerazvitostjo in duševno zaostalostjo spozna le strokovnjak v daljšem opazovanju.

■ VZROK DUSEVNE NERAZVITOSTI

Najpreprosteje rečeno so vzrok za duševno nerazvitost nepravilno razviti ali poškodovani možgani, ki onemogočajo, da bi se otrok razvijal tako kakor njegovi vrstniki. Pri nekaterih primerih vemo, kaj je povzročilo tako okvaro v možganih, večkrat pa tega ne moremo ugotoviti. Veliko primerov duševne nerazvitosti zasledimo kot posledico vnetja možgan (encefalitis) in vnetja možganskih mren (meningitis). Ker so ta vnetja včasih posledica kužnih bolezni, je treba paziti, da se otrok obvaruje teh bolezni, če pa se že pojavijo, pa je treba takoj poklicati zdravnika, ki lahko prepreči težke bolezni.

Nekaj otrok je tudi podedovalo duševno nerazvitost po starših, posebno, če so si starši v bližnjem krvnem sorodstvu. Tudi nepravilnost delovanja žleze ščitnice lahko povzroči duševno nerazvitost. To pa se lahko omili z zdravniško pomočjo.

Pri mnogih primerih odkrijemo, da so starši alkoholisti. Čeprav so se otroci rodili zdravi se v takem okolju ne morejo pravilno razvijati. Alkoholik ugonablja družino gnotno, moralno in duševno. Starši — pijanci zanemarjajo svoje otroke. Ne nudijo jim pravilne in zadostne hrane, nege in vzgoje.

Otrok je lahko bolj ali manj duševno nerazvit, kolikor so pač okvarjeni oziroma nepravilno razviti možgani. Nikdar ne smemo obupati in prepuštili takega otroka samemu sebi. S posebno skrbno nego in vzgojo doma ter v posebni šoli mu moremo razviti duševne zmožnosti do takšne stopnje, da se usposobi za manj zahtevne posle v proizvodnji, seveda če ni njegova duševna nerazvitost prehode stopnje. V posebni osnovni šoli se učijo učenci po posebnem učnem načrtu, ki vsebuje sicer iste predmete kot jih ima učni načrt osnovne šole, toda vsebino teh predmetov osvajajo učenci v obliki in obsegu kakršni je njim dosegljiv. Ker ti učenci počasi dojemajo učno snov, je razumljivo, da napredujejo pri pouku mnogo počasneje kot normalno duševno razviti učenci. Vsak defektolog ravna s svojimi učenci tako potrpežljivo, kakor dobra mati, ki ima neskončno potrpljenje s svojim nerazvitim otrokom. Potrpežljivo in skrbno zbira drobna zrna izkušenj in znanja svojih učencev, jih utrjuje, brusi, ter dodaja nova na prikupen, učenca dosegljiv način.

Za otroka in družbo je koristno, če ga rešimo neznanja in brezdelja in ga usposobimo, da si bo lahko sam služil kruh ali pa delal vsaj pod varstvom lastne družine.

TEA DEVIC
defektologinja